

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn av Schillerska gymnasiet 2 (tidigare enhet
3) i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn vid Schillerska gymnasiet 2 (tidigare enhet 3)

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde under vårterminen 2019 tillsyn av Schillerska gymnasiet 3 i Göteborgs kommun och fattade beslut för skolenheten den 11 juni 2019.

I beslutet konstaterade Skolinspektionen allvarliga brister i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd samt i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen vid vite att avhjälpa bristerna. Skolinspektionens tillsyn visade även brister i skolenhetens arbete med att planera utbildningen för eleverna på introduktionsprogram med inriktningen individuellt alternativ, och förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att även avhjälpa dessa brister.

Senast den 16 december 2019 skulle huvudmannen inkomma med en redovisning till Skolinspektionen av åtgärder vidtagna för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

Huvudmannen inkom med en sådan redovisning, och Skolinspektionen genomförde den 15-16 januari 2020 ett uppföljningsbesök vid skolenheten. Under uppföljningsbesöket genomförde inspektörerna lektionsobservationer samt intervjuade elever, lärare, elevhälsa och rektor. I beslut den 13 maj 2020 konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Brister förelåg fortfarande i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete samt i utbildningen för eleverna på introduktionsprogram med inriktningen individuellt alternativ. Skolinspektionen bedömde att bristerna i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd allvarligt försvårade förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Föreläggandet i beslutet (med undantag för *Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram*) förenades på nytt med vite.

Senast den 18 januari 2021 skulle huvudmannen inkomma med en ny redovisning till Skolinspektionen av åtgärder vidtagna för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

Huvudmannen inkom med en sådan redovisning, vilken utgör en del av underlaget för Skolinspektionens andra uppföljning av skolans och huvudmannens arbete med att åtgärda tidigare konstaterade brister. Utöver granskning av huvudmannens skriftliga redovisning genomförde Skolinspektionen den 8, 10 och 12 mars 2021 digitala uppföljningsbesök vid skolenheten. Under uppföljningsbesöket genomförde inspektörerna intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor.

Från och med den 1 mars 2020 består Schillerska gymnasiet av tre istället för fyra skolenheter. Eleverna på introduktionsprogram som tidigare utgjorde skolenhet 3 bildar sedan den 1 mars 2020 skolenhet 2 tillsammans med elever från ekonomiprogrammet.

De krav som i det tidigare beslutet daterat den 13 maj 2020 ställs på huvudmannen, att vidta åtgärder för att avhjälpa kvarstående brister, gäller således för den skolenhet som eleverna på introduktionsprogram numera tillhör, det vill säga skolenhet 2. Den redovisning som huvudmannen inkom med den 18 januari 2021 och den empiri som insamlats vid Skolinspektionens digitala intervjuer i mars 2021 och som utgör underlag för bedömningarna i förevarande beslut beskriver hur huvudmannen arbetat med att åtgärda de tidigare konstaterade bristerna och vilken effekt detta arbete fått på verksamheten som nu tillhör skolenhet 2.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut bedömer Skolinspektionen att huvudmannen avhjälpt påtalade brister. Skolinspektionen avslutar därför tillsynen av Schillerska gymnasiet i Göteborgs kommun.

Motivering till beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 13 maj 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att elever ska ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna ska utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar). Vidare bedömde Skolinspektionen att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att en elevs behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att eleverna vid introduktionsprogrammet språkintröduktion fortfarande inte fick tillräckligt stöd i form av extra anpassningar. Lärarna hann inte med att ge alla elever i behov av extra anpassningar sådant stöd. Skolinspektionens uppföljning visade även på fortsatta brister i arbetet med särskilt stöd och i det övergripande arbetet med extra anpassningar på introduktionsprogrammen. Trots den tydliga signalen om att det fanns elever vars eventuella behov av särskilt stöd behöver utredas, saknade skolenheten fortfarande strukturer för att utreda elevers stödbehov. Rektorn fattade inte beslut om elever ska ges särskilt stöd eller inte och med undantag för enstaka elever utarbetades inte åtgärdsprogram för eleverna på skolenheten. Av utredningen framkom också att det för samtliga lärare som undervisar elever på introduktionsprogrammen inte fanns system för utbyte av information om elevers behov av extra anpassningar. Detta innebar att det fanns lärare som undervisar elever med konstaterade behov av extra anpassningar men som inte kände till att sådant stöd ska ges. Vidare fanns det elever som, trots signaler från lärare till rektorn, inte fick stöd i form av studiehandledning på sitt modersmål.

Av huvudmannens redovisning och av genomförda intervjuer framgår att Schillerska gymnasiet sedan senaste tillsynstillfället tagit fram och implementerat tydliga rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd. Rutinerna följer den arbetsgång som skollagen föreskriver. Idag gör lärare och elevhälsa en tydlig och tillgänglig dokumentation av både extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare dokumenterar sedan hösten 2020 extra anpassningar i dokument på en säker plattform vilket gör att lärare, elevhälsa och rektorn har god tillgång till information om de extra anpassningar som eleverna behöver. Genom rutinen för dokumentation av extra anpassningar säkerställer lärare, elevhälsa och rektor att informationen om elevers extra anpassningar sprids till alla undervisande lärare. Ett motsvarande arbete sker även för åtgärdsprogram. Vid intervjuer framgår även att elevgruppernas storlek har minskat och att det idag finns förutsättningar för lärarna att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar. Av huvudmannens redovisning framgår att Schillerska gymnasiet har gjort utvärderingar av de åtgärder som har vidtagits. Dessa utvärderingar har visat att rutinen är implementerad och att extra anpassningar ges skyndsamt till de elever som behöver det. Vid intervju med lärare, elevhälsa och rektor bekräftas att samtliga elever, som är i behov av någon form av stöd, idag får sådant stöd skyndsamt. Extra anpassningar följs upp en gång i månaden. Vidare framkommer även att det finns ett gott samarbete mellan lärare och elevhälsa. Arbetet har också lett till att behov av utredning av särskilt stöd uppmärksammas och utreds skyndsamt och att ett stort antal åtgärdsprogram upprättats för de elever som är i behov av särskilt stöd. Utöver

detta framgår vid intervjuer att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med lärare, elevhälsa och rektorn vid Schillerska gymnasiet bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna avseende extra anpassningar och särskilt stöd är avhjälpna.

Skolenhetens systematiska kvalitetsarbete

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 13 maj 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero, i förhållande till de nationella målen, utifrån en analys av det som framkommit i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planerar för och genomför dessa samt dokumenterar kvalitetsarbetet. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-7 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det inte bedrevs något systematiskt kvalitetsarbete avseende skolenhetens introduktionsprogram. Utredningen visade att rektorn inte gett lärarna på introduktionsprogrammen i uppdrag att analysera sin undervisning och bidra till en analys av skolenhetens samlade resultat. Rektorn hade inte heller på annat sätt undersökt hur undervisningen bedrivs på introduktionsprogrammen eller gjort någon sammanställning och analys av de resultat den genererat. Det framkom därtill att rektorn inte heller följt upp resultat av ett eventuellt arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna.

Av huvudmannens redovisning och av intervjuer framgår att skolenheten nu har en tydlig struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Årshjul för systematiskt kvalitetsarbete har skapat en kontinuitet och förutsägbarhet så att alla lärare vet hur uppföljning ska ske, när under året och i vilka forum. Det finns nu en mötesstruktur som främjar utveckling, samarbete och ansvarstagande. Lärarna träffas regelbundet i olika konstellationer och diskuterar utveckling och pedagogik.

I huvudmannens redovisning och av genomförda intervjuer framgår att en analys gjordes i slutet av våren 2020 av föregående läsårs resultat och beslut fattades om fokusområden för det kommande läsåret. Utifrån analysen genomfördes förändringar i skolenhetens organisations- och mötesstruktur för att möjliggöra ett systematiskt kvalitetsarbete där elever och personal är involverade och kan påverka. Det framkommer även att från augusti 2020 finns en programlagningsledare för språkintröddning och en för individuellt alternativ.

Programlagsledarna träffar rektor en gång i veckan för att styra och planera programlagsmötena som också äger rum varje vecka. Utöver dessa möten har skolenheten också infört ämneslagsträffar. Varje ämneslagsgrupp träffas en gång i månaden, och då är lärare i de olika ämnena från båda programmen med. Denna struktur med programlag och ämneslag har möjliggjort ett utbyte mellan pedagogerna i såväl pedagogiska som praktiska frågor. Skolenheten har också under senare delen av höstterminen 2020 skapat arbetsrum för lärarna utifrån ämnestillhörighet.

Årshjulet för programmets systematiska kvalitetsarbete har tagits fram gemensamt inom skolenheten. Det beskriver alla de viktigaste aktiviteterna under läsåret och styr det systematiska kvalitetsarbetet som exempelvis genomförande av elevenkät som rör undervisningens kvalitet och genomförande av elevenkät om arbetsmiljö samt att lärarna utvärderar resultatet av sin undervisning enskilt och även på programnivå. Rektor leder arbetet i januari med utvärderingen av höstterminens resultat och arbete. Det som framkommer i utvärderingen kommer skolenheten att arbeta med och utveckla under vårterminen. Av huvudmannens redovisning och i intervjuer framgår att skolenheten redan nu ser att arbetet förbättras inom detta område.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med lärare, elevhälsa och rektor vid Schillerska gymnasiet bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna är avhjälpna.

Utbildning på introduktionsprogram

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 13 maj 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier (17 kap. 3-7 §§ skollagen).

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det för eleverna på individuellt alternativ inte säkerställdes en utbildning som bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Uppföljningen visade att det fanns elever som fick undervisning som understiger den i skollagen garanterade undervisningstiden om 23 timmar per vecka, trots att huvudmannen inte gjort en bedömning av att det finns särskilda skäl för minskning av undervisningstiden för eleverna ifråga. I utredningen framgick också att skolenhetens kurator fick information om respektive elevs sociala situation och tidigare skolerfarenhet vilken skulle kunna ha legat till grund för bedömningen av om särskilda skäl föreligger för respektive elev för att reducera undervisningstiden. Vidare bedömde Skolinspektionen att de individuella studieplanerna förvisso förbättrats i flera avseenden men att det

fortfarande fanns brister i dessa. Detta då det bland annat saknades uppgifter om centrala delar i elevernas utbildning såsom tidpunkt för när utbildningen i ett visst ämne eller kurs ska börja respektive sluta samt om betyg satts i ett ämne.

Av huvudmannens redovisning och av genomförda intervjuer framgår att beslut om anpassad studiegång (korrekt benämning ska vara beslut om reducerat program enligt 1 kap. 7 § och 9 kap. 6 gymnasieförordningen, Skolinspektionens förtydligande) inom ramen för åtgärdsprogram har tagits för samtliga elever som inte läser 23 timmar per vecka. Dessa beslut är individuella och baseras på en utredning av den enskilde elevens specifika behov. Detta möjliggjordes bland annat av en förstärkning av specialpedagogresursen på programmet. Enheten har även säkerställt att de individuella studieplaner som upprättas för elever på introduktionsprogrammen innehåller uppgifter om planerat start- och slutdatum för undervisningen i respektive ämne och kurs.

Specialpedagogen har på uppdrag av rektor gjort utredningar av behov av särskilt stöd. Det är också specialpedagog som utvärderar hur detta stöd fungerar. Detta görs på EHT-träffar samt i samband med mentorsträffar.

När det gäller de individuella studieplanerna har skolenheten under terminens gång, på mentorsträffar och EHT-träffar, utvärderat och kontrollerat hur arbetet har gått. Programsamordnaren har koll på att de individuella studieplanerna är gjorda och upplagda på servern, och att alla har tillgång till dessa.

Av redovisningen framgår att eleverna nu tillgodoses rättigheten till individuella utredningar och beslut, exempelvis för reducerad studietid. Elevernas individuella studieplaner anger syfte och mål, start- och slutdatum enligt författningarnas krav. Vid intervju med rektorn uppdagades dock att det ännu fanns några individuella studieplaner som saknade slutdatum. Skolinspektionen förutsätter att rektorn säkerställer att samtliga planer upprättas på ett korrekt sätt.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med rektorn för Schillerska gymnasiet bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna är avhjälpna.

2021-05-04
Dnr 43–2018:9285
8 (8)

På Skolinspektionens vägnar

 Maria Wassén

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Wassén

 Erik André

Föredragande
Signerat av: Erik André

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Matilda Hazard, jurist Claes Börjesson och avdelningsjurist Johan Kylenfelt medverkat.